

Un impuls de viață

O anticipație la interviul din „Città Nuova” luat lui Davide Prospero. Textul integral va fi publicat în numărul din august

de Michele Genisio
13.07.2022

Să abordăm acum un subiect mai greu! Don Giussani, cu carisma și cu personalitatea sa puternică, în mod cert a lăsat în urma sa un gol. Apoi demisia lui Carrón ca urmare a noilor reglementări referitoare la asociațiile de laici și recenta scrisoare din 10 iunie a Card. Farrell. S-ar părea că Fraternitatea Comunione e Liberazione – ca, de altfel, alte Mișcări ecleziiale – ar trece printr-o perioadă foarte solicitantă. Așa e? Ce înseamnă pentru voi acest moment?

Ceea ce Biserica le propune deja de ceva vreme mișcărilor are o semnificație deosebită pentru CL. Înainte de toate, trebuie spus că aceasta este o **ocazie de creștere** pentru întreaga mișcare și pentru fiecare dintre noi. Nu e vorba pur și simplu de o adaptare la niște reglementări juridice care s-au schimbat, mai degrabă trebuie să recunoaștem că **ne-a fost adusă o corectare care trebuie acceptată cu recunoștință și cu o atitudine de deschidere față de o reînnoire**, deși presupune o greutate și eventuale neînțelegeri pentru unii dintre noi. Biserica nu a ratat niciodată ocazia de a repeta stima pe care o are față de experiența noastră. Pe de altă parte, **e nevoie de o simplitate a inimii pentru a accepta o corectare**. Mai ales dacă ea are loc atunci când se considera, sau cel puțin așa gândeau mulți, că totul merge bine. E nevoie de o mare simplitate a inimii pentru a recunoaște ceea ce corespunde cu adevărat la exigențele fundamentale ale persoanei, care nu sunt întotdeauna evidente în mod imediat. **Don Giussani** spunea în acest sens că **e nevoie de o asceză** pentru a recunoaște exigențele și evidențele fundamentale ale inimii (cfr. *Sensul Religios*). Uneori, a rămâne fideli exigențelor inimii cere un sacrificiu și Biserica ne ajută în această direcție. În același timp, țin de asemeni să spun că **toți din CL, inclusiv cei cărora le este mai greu, trebuie să poată parcurge propriul drum în propriul ritm**, și, pe măsură ce-l parcurg trebuie să simtă tot timpul căldura companiei noastre. **Nimeni nu trebuie să se simtă exclus**, nimeni nu trebuie să se simtă pe din afară, toți merită să fie ascultați.

Acum merită să intrăm în detalii în privința **corectării pe care o regăsim în scrisoarea care mi-a fost trimisă în data de 10 iunie a.c. de către Card. Farrell**. În ce anume constă ea? Se referă la așa-zisa „**teorie a succesiunii carismei**”, care nu numai că are legătură cu modul în care sunt niște președintele și organele de conducere ale CL, dar are și implicații educative importante: **este vorba despre modul în care e trăită „autoritatea”**, adică despre modul în care este înțeleasă natura sa și rolul ei în cadrul mișcării, și deci, și raportul membrilor comunității cu ea. Nu e o chestiune de norme teologice desprinse de viață, de discursuri doctrinale de care trebuie să se ocupe experții și care nu ating experiența personală. Dimpotrivă. Experiența se întâmplă mereu și inevitabil **urmând pe cineva**, adică în cadrul unui drum trasat de o **învățătură primită**. O experiență fără învățătură e o himeră. În acest sens – țin să subliniez – viața și doctrina nu numai că nu trebuie să fie separate, ci, de facto, nu sunt separate. Conștienți mai mult sau mai puțin, trăim

mereu o experiență creștină având o anumită concepție despre ce anume înseamnă a urma o autoritate, deci a pune în discuție acest aspect nu înseamnă să ne facem griji de chestiuni abstracte care au prea puțină legătură cu credința, ci înseamnă, mai degrabă, să ne ajutăm să facem în așa fel încât respectiva experiență să devină tot mai conștientă și matură.

În mod concret, ni se spune că e greșită ideea că **ar exista în mișcare un punct ultim, în special o persoană, care deține unica interpretare autentică a carismei**. Don Giussani nu a dezvoltat niciodată în mod sintetic o aprofundare doctrinală asupra naturii carismei, mai degrabă a folosit în câteva ocazii niște imagini pentru a face să se înțeleagă ce anume înseamnă ea pentru noi. O dată, de exemplu, a definit carisma ca un „**impuls de viață**”. Acest impuls de viață i-a fost dăruit de către Spiritul Sfânt lui don Giussani și a fost transmis de el, în forme diferite, celor care au aderat, mult sau puțin, la propunerea sa. Prin intermediul lui, așadar, respectiva carismă i-a fost dăruită Bisericii. **Nimeni, nici măcar don Giussani, nu e „proprietar” al carismei**, aceasta fiind primită și dăruită. El a fost mijlocitorul de Har fundamental pentru ivirea unei noi forme de viață creștină în Biserică.

Acum, dacă începem să considerăm că într-adevăr respectiva carismă le este împărtășită tuturor – chiar dacă în proporții diferite cu respectarea libertății lui Dumnezeu și a generozității fiecăruia – dar cuiva îi este dată atât de excepțional de mult încât devine **unicul** sau, oricum, **supremul interpret în prezent**, iată că atunci încep problemele. Nu doar pentru că această idee e în sine problematică, ci și pentru consecințele pe care ea le are asupra metodei alegerii succesului la conducere. Eroarea, și aici Biserica ne corectează, ar fi să ne gândim că indicația în vederea desemnării autorității ar trebui să **vină de sus** întrucât doar cel în care carisma trăiește mai mult este **abilitat să recunoască** legitimul său succes. Metoda de alegere a conducătorului prin **cooptare**, în sine, nu ar fi inadmisibilă în sens absolut, dar devine extrem de problematică în momentul în care acestei alegeri i se atribuie genul de semnificație pe care l-am descris anterior. În schimb, a spune că **autoritatea trebuie aleasă** este traducerea practică a principiului conform căruia **carisma este, prin voința Spiritului Sfânt, oferită tuturor celor botezați care au fost cuprinși de acest dar**. Și de aceea, **conducerea**, chiar dacă este întrupată de un punct ultim de referință care este personal, și se speră că chiar ar putea fi cel mai autoritar, **trebuie să fie expresia unei comuniuni**. În schimb, dacă se ia de bună „teoria succesiunii” descrisă mai sus, autoritatea devine de neînlocuit și infailibilă.

Desigur, din punct de vedere istoric, CL a avut întotdeauna o autoritate personală, și, se presupune, că va continua să fie așa. Dar punctul e că atunci când se teoretizează că autoritatea e ca atare datorită unei **supreme înțelegeri a carismei**, atunci devine aproape inevitabil ca această persoană (și odată cu ea și cei care o urmează), să gândească că a urma carisma înseamnă de fapt **a urma modul ei de a simți și interpretarea sa personală**.

În schimb, Biserica ne recheamă să recunoaștem că **conducerea este expresie a unei comuniuni, a unei prietenii. Suntem responsabili împreună de darul primit** și, deci, propunerea educativă e rod al unei autorități care trăiește în **coresponsabilitate**.

Însuși don Giussani, așa cum mi s-a povestit, în ultima fază a vieții sale, a spus de mai multe ori: **«Eu am fost doar o conductă»**. Adică el a făcut să treacă ceea ce Spiritul voia să-i dea Bisericii pentru reînnoirea ei. A acceptat, a respectat această inițiativă a Misterului, așa cum și alții au acceptat-o după el și au devenit responsabili de ea.